

*Солончук Тетяна,
студентка групи РКЗМ-52*

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Головною умовою запровадження у життя нових форм підприємництва, що базуються на приватній власності, акціонерному капіталі, є розробка дієвого механізму здійснення фінансового інвестування. На заваді залученню зовнішніх та внутрішніх інвестиційних ресурсів передусім стоїть недостатнє розкриття інформації про інвестиційні процеси в обліку і фінансовій звітності, характерне для вітчизняної облікової практики. Застосування практичного досвіду зарубіжних країн щодо методики обліку фінансових інвестицій вимагає певної адаптації до особливостей розвитку фінансового інвестування в Україні. Проблеми вибору об'єктів для інвестування та формування ефективного інвестиційного портфеля викликають необхідність пошуку дієвих механізмів аналітичних процедур як складових економічної інформації.

Нерозвиненість сфери фінансового інвестування призвела до надто спрощеної оцінки та обліку фінансових інвестицій у статутний капітал та акції інших суб'єктів. Ускладнюють облік і чисельні неузгодження в нормативно-правовому полі, що регулює інвестиційну діяльність. Потребують опрацювання теоретичні позиції та практичні положення оцінки й обліку фінансових інвестицій в похідні цінні папери. Вимагають розв'язання питання інвентаризації фінансових інвестицій, організація якої і порядок відображення в обліку будуть мати значні особливості порівняно з іншими активами.

Фінансові інвестиції можуть здійснюватись і утримуватись з різними намірами інвестора: для одержання доходу, здійснення контролю за діяльністю об'єкта інвестування, розміщення тимчасово вільних коштів або майна, для подальшого продажу тощо. Економічно обґрунтована класифікація фінансових інвестицій є основою для організації обліку, контролю і аналізу цих вкладень.

Наявність своєчасної, достовірної, зіставної та доречної інформації є важливою умовою для здійснення акціонерами та потенційними інвесторами об'єктивної оцінки фінансово-економічного стану суб'єкта господарювання з метою прийняття ними виважених рішень щодо придбання або відчуження фінансових інвестицій. Саме тому облікова політика підприємства повинна розкривати обраний метод оцінки фінансових інвестицій, а методика обліку та аналізу фінансових інвестицій потребує удосконалення. При цьому першочерговими завданнями є: перегляд порядку відбиття операцій з обліку фінансового інвестування на рахунках обліку, уточнення процедурних позицій інвентаризації та методики аналізу фінансових інвестицій.

Об'єктивність оцінки інвестицій при складанні фінансової звітності обумовлює достовірність її даних. Тому особливої уваги вимагає правильний вибір методу оцінки фінансових інвестицій для конкретного суб'єкта господарювання.

Для цінних паперів, що не обертаються на фондовому ринку і не мають ринкової котирувки, проведення оцінки ускладнюється необхідністю аналізу позабіржового ринку цінних паперів з метою виявлення критеріїв аналогічних цінних паперів. Тому існує потреба у наданні професійними інвесторами звітів про придбані цінні папери, інформацію яких доцільно систематизувати і публікувати у вигляді відповідних бюлетенів.

Відповідно до П(с)БО 12 „Фінансові інвестиції” до інвестицій в боргові цінні папери (облігації), що утримуються до їх погашення, застосовується метод оцінки і обліку за амортизованою собівартістю. Доведено, що в разі, якщо ці інвестиції утримуються для продажу або отримання доходу від короткострокової цінової різниці, то необхідно використовувати метод оцінки і обліку за справедливою вартістю. Особливої уваги вимагають питання розкриття та відображення в обліку і звітності інформації щодо здійснення фінансових інвестицій в похідні фінансові інструменти через недостатність висвітлення цього в сучасній економічній літературі.

Згідно з П(с)БО 12 „Фінансові інвестиції” для відображення в балансі інвестицій, за якими неможливо достовірно визначити справедливую вартість, враховують зменшення їх корисності. На основі опрацьованих методологічних підходів до оцінки фінансових інвестицій встановлено, що для фінансових інвестицій зменшенням корисності є втрати економічного ефекту у вигляді різниці між балансовою вартістю інвестиції і сумою доходу, яку суб'єкт інвестування очікує отримати за період володіння інвестицією. Отже, втрати від зменшення корисності фінансових інвестицій слід визначати як інші витрати з одночасним зменшенням балансової вартості інвестицій.

З метою посилення контрольної функції обліку в частині фінансових інвестицій проведено наукове дослідження основних чинників, що мають безпосередній вплив на реальність і достовірність результатів інвентаризації та відображення їх в обліку і звітності. До таких чинників віднесено: стан об'єкта інвестування; види і форма випуску цінного паперу; обраний метод оцінки і обліку фінансових інвестицій.

Список використаних джерел:

1. Рожелюк В.М., Семанюк В.З. Принципи формування інноваційно-інвестиційної політики підприємств // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. Випуск 12. Частина II. – Кіровоград: КНТУ, 2007. – С.282-284.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Семанюк В.З.